

Yüklenici Firmadan 3. şahısların Hakedişlerden temlik yolu ile alacaklarının tahsil yolu

Borçlar Kanununun 162. maddesinin 1. fıkrasında; “Kanun veya akit ile veya işin mahiyeti icabı olarak men edilmiş olmadıkça borçlunun rızasını aramaksızın alacaklı, alacağını üçüncü bir şahsa temlik edebilir” hükmü yer almaktadır.

Bu düzenlemeyle alacaklı kanun, akit veya işin mahiyeti icabı men edilmiş olmadıkça alacağını üçüncü bir şahsa devredebilmektedir. Ayrıca maddede alacağın temlikinin tahriri(yazılı) şekilde yapılmadıkça bir hüküm ifade etmeyeceği belirtilmektedir.

Görüldüğü üzere Borçlar Kanununda sözleşmelerin önemli bir unsuru olan alacağın devri için yazılı şekil öngörülmele birlikte borçlunun rızası aranmamaktadır.

Borçlar Kanununun 172. maddesinde; bazı hakların temlikine mahsus özel hükümlerin mahfuz olduğu belirtilmektedir.

BORCUN NAKLİ

Borcun nakli hususu Borçlar Kanununun 173. ve 174. Maddelerinde düzenlenmiştir. 173. maddede; “Bir borçluya karşı yapılan, borcun nakli taahhüdü, müteahhidi ya borcu tediye etmek yahut alacaklının rızasını istihsal ederek borcu üzerine almak suretiyle borçlunun beraetini tahsile mecbur eder.

Borçlu, borcun nakli müteahhidine karşı borcun nakli akdinden mütevellit borçlarını ifa etmedikçe müteahhit aleyhine taahhüdünü ifa için dava ikame edemez.

Borçtan beraet etmemiş olan evvelki borçlu, borcun nakli

müteahhidinden teminat isteyebilir” hükmü yer almaktadır. Bu hükümlerle borçlu ile borcun nakli müteahhidi arasındaki ilişkiler düzenlenmiştir. Esasen borcun nakli sözleşmesi 174. maddede düzenlenmiştir. 174. maddede; “Evvelki borçlunun yerine yenisinin kaim olması ve borçtan beraati borcun nakli müteahhidi ile alacaklı arasında yapılacak akit ile vuku bulur.

Bu akdin icab edildiği, borcun nakli müteahhidi veya onun müsaadesiyle evvelki borçlu tarafından borcun nakli mukavelesinin alacaklıya bildirmesinden istidlal olunabilir.

Alacaklının rızası ya sarih olur veya halin icabından anlaşılır. Alacaklı ihtirazi kayıt dermeyeran etmeksizin borcun nakli müteahhidinin tediyesini kabul eder veya bunun borçlu sıfatı ile yaptığı diğer herhangi bir muameleye razı olursa borcun naklini kabul etmiş addolunur” hükmü yer almaktadır

Yukarıdaki maddede görüldüğü üzere, borcun nakledilebilmesi yani müteahhidin yükümlülüğünden kurtulabilmesi için borcun nakli müteahhidi ile alacaklı arasında akit yapılması gerekmektedir. Prensip olarak borcun nakli sözleşmesinin tahriri olması gerekmektedir. Ancak alacaklının rızası sarih olabileceği gibi zımni de olabilmektedir.

Alacaklı ihtirazi kayıt ileri sürmeksizin borcun nakli müteahhidinin ödemelerini kabul eder veya bunun borçlu sıfatı ile yapacağı herhangi bir muameleye razı olursa borcun naklini kabul etmiş sayılır.

Alacağın temlikinde borçlunun rızası aranmamakta buna karşın borcun naklinde zımni de olsa alacaklının rızası aranmaktadır